

EU A LATINSKÁ AMERIKA

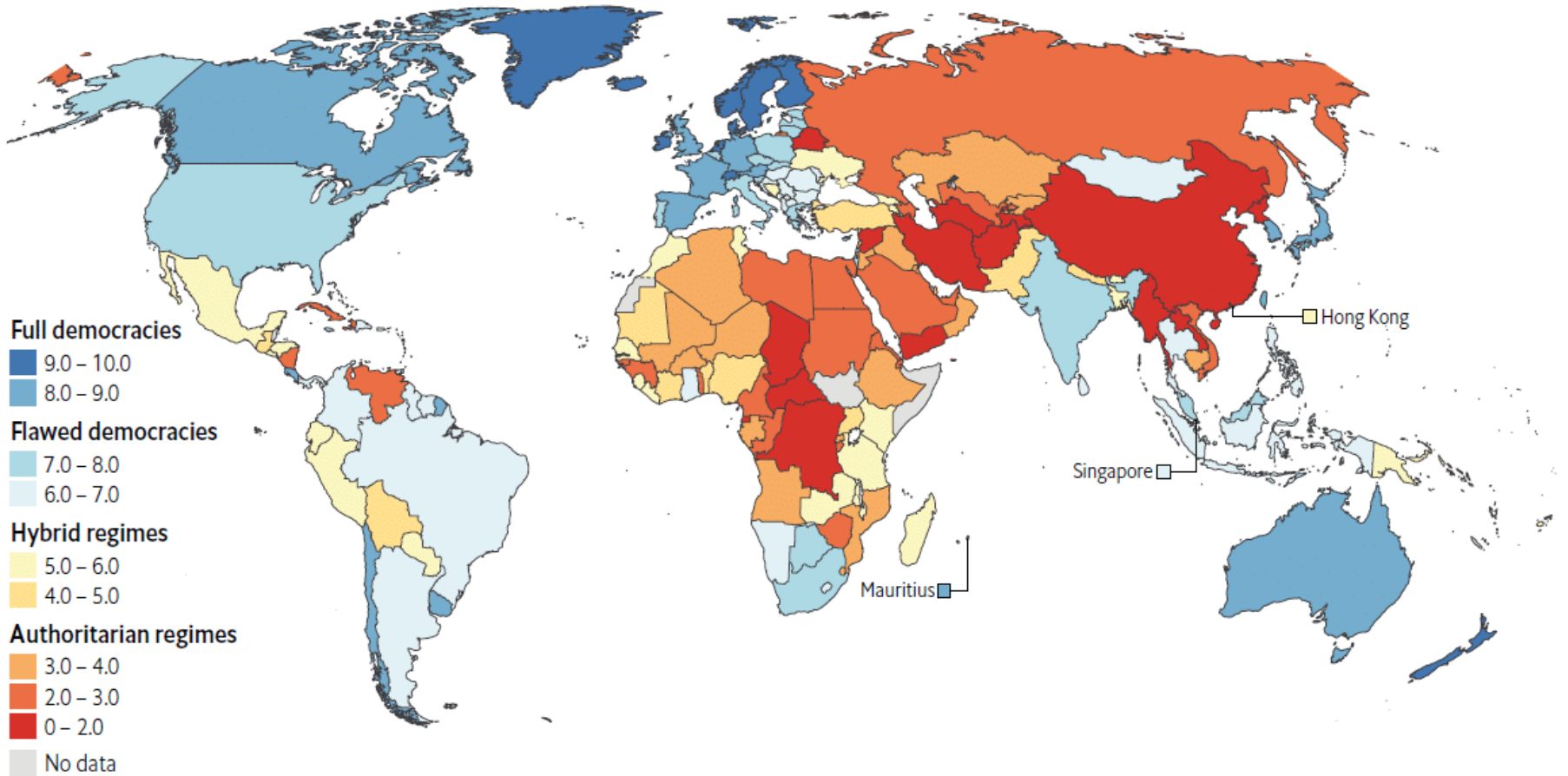
Listopad 2023

LATINSKÁ AMERIKA

- Dříve nejrozvinutější region rozvojového světa – ekonomicky ale moc nevzkvétá – Asie má lepší dynamiku
- Rozvojová pomoc z něj spíše odchází
- Některé části jsou ale méně rozvinuté (Střední Amerika)
- Region s nejvyšší mírou demokracie v rámci rozvojového světa, ale spíše degrees
- Nejpřirozenější spojenec Evropy – historické, kulturní a ekonomické vazby

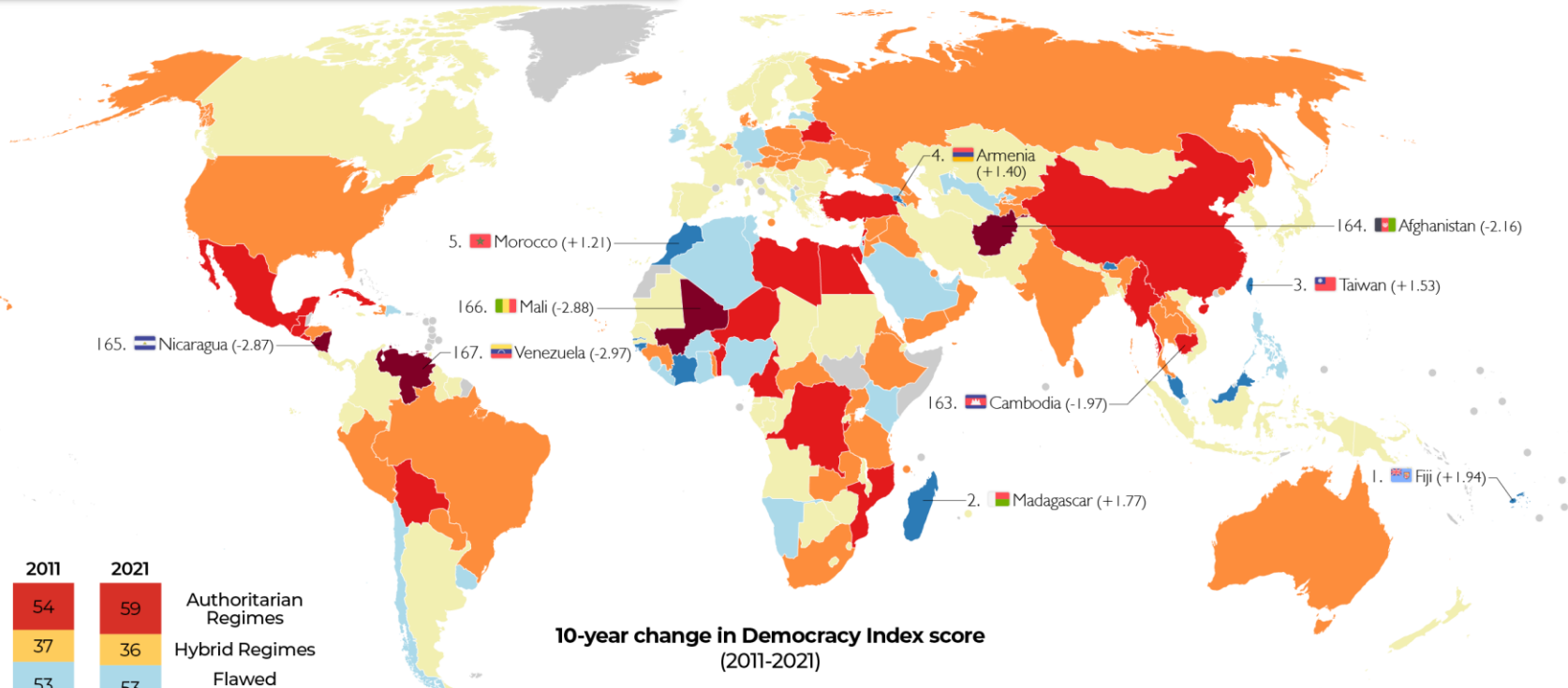

Democracy Index 2022, global map by regime type

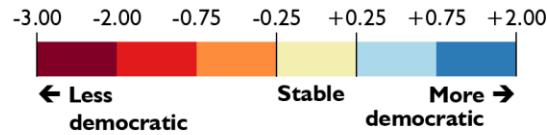

Source: EIU.

10-year Democracy Index change

2011	2021	Regime Type
54	59	Authoritarian Regimes
37	36	Hybrid Regimes
53	53	Flawed Democracies
25	21	Full Democracies

Note: Countries on the Democracy Index receive a score on a scale from 0 to 10.

GEOPOLITICKÁ SITUACE

- Sféra vlivu USA, stále více i Číny
- Dochází k procesu emancipace od USA
- Rapidní nárůst čínské přítomnosti a vlivu - FDI, obchod
- „Asymetrická důležitost“ regionu klesá
- LatAm má dnes více možností, Evropa je stále méně prioritou
- Poloha mezi dvěma oceány je výhodná, projevuje se nyní v obchodě – Transpacifické partnerství (problém byl Trump)

HISTORICKÉ VZTAHY

- Dřívější kolonie evropských států
- Získaly nezávislost v 1820s – více času na samostatný vývoj než jiné rozvojové státy
- Evropská pozice byla postupně nahrazována Spojenými státy
- Během studené války důležitý region mocenského soupeření

ŠPANĚLSKO A LATAM

- Specifické kulturní a historické vztahy
- Politika vůči LatAm byla vytvořena především po přístupu Španělska do EU
- Některé státy nejsou příliš nadšené z role Španělska jako prostředníka
- Existence Iberoamerického společenství
- Španělsko do krize 2008 největším evropským investorem v regionu (cca 50 procent FDI v LatAm), nyní zpět (spolu s Francií, Německem a Nizozemím)
- V roce 2012 Madrid volal po větším kofinancování Ibero-americké spolupráce ze strany LatAm

FTA

- EU je nyní až třetím nejdůležitějším obchodním partnerem v regionu a největším investorem
- Zóny volného obchodu zatím jen s některými zeměmi
- Mexiko (spojeno s USA a NAFTA)
- Chile
- Státy střední Ameriky
- Kolumbie, Peru a Ekvádor
- CARICOM

REGIONALNÍ INTEGRACE

- EU slouží jako modelový příklad
- EU podporuje jednotlivé projekty
- Relace s UNASUR a CELAC – možnost bi-regionálního partnerství
- UNASUR dlouhodobě v problémech, prakticky rozpadlý
- Institucionalizace CELAC velmi nízká

EU - MERCOSUR

- Největší obchodní partner v LatAm
- Dlouhodobé diskuze ohledně liberalizace obchodu – nyní opět aktuální
- Neshoda na zemědělství, sice je dohoda, ale odpor států
- Vyhlídky nejasné, nyní s Lulou o něco lepší, ale nehýbe se to kupředu
- Často spojováno i s problematikou životního prostředí
- Brazílie stále větším investorem v EU

SETKÁVÁNÍ SE STÁTY LATAM

- Dialog ze San Jose – od 1984
- EU-Rio group
- EU-LAC
- EU-CELAC – setkání letos v červnu (předtím naposledy červen 2015 v Bruselu – důkaz, že nejsou prioritou?) – řešila se hodně Ukrajina
- Bi-regionální charakter vztahů, ale je to s ohledem na rostoucí fragmentaci udržitelné?
- Orientace by měla být spíše na konkrétní státy než na celek

STYČNÉ BODY

- Životní prostředí, udržitelnost a klimatická změna
- Drogy
- Migrace
- Rozvoj (SDGs)

HOSPODÁŘSKÉ VZTAHY

- Skutečně důležitým obchodním partnerem prakticky jen pro státy MERCOSURu, i tam ale začíná dominovat Čína
- V mnoha státech dnes již EU třetí za USA a Čínou
- EU stále za velkou částí FDI v regionu, z toho polovina do Brazílie
- I přesto největším investorem v Brazílii Čína

OTÁZKA KUBY

- Snaha o konstruktivní dialog
- V roce 2008 odstraněny sankce uvalené po zatýkání disidentů v roce 2003
- Pokrok větší v hospodářské než politické oblasti
- 2016 podepsána Dohoda o politickém dialogu a spolupráci
- Motivací částečně mohlo být i oteplování vztahů s USA pod Obamou
- 2021 rozsáhlé protesty na ostrově – EU poměrně rozdělená, EP tvrdý postoj, některé členské státy včetně ČR také

OTÁZKA VENEZUELY

- Země v hospodářsky i politicky složité situaci
- Evropský parlament otevřeně kritizoval represe Madurova režimu
- Kritika obecně méně otevřená než ze strany USA
- 2017 zaveden sankční mechanismus – 18 vysoce postavených lidí spjatých s vládou (později rozšířeno na 36), zákaz vývozu zbraní a některých technologií – stále pokračuje a je rozšiřován
- EU kritizovala prezidentské volby v roce 2018 a vyzvala k novým, v roce 2021 neuznala výsledek parlamentních voleb
- Otázka voleb 2024

VÝHLEDY

- LatAm v posledních letech ekonomicky moc neroste, dochází k regionální fragmentaci a některé státy mají ekonomické těžkosti (dříve Brazílie, nyní Argentina)
- Některé státy (Brazílie, Mexiko) mají potenciál hrát důležitou roli globálně
- Zhoršující se demokracie
- Osa Německo-Brazílie?

